

NEWSLETTER EDUKACYJNO-INFORMACYJNY

listopad-grudzień 2022 r.

AKTUALNOŚCI W PROJEKCIE AKTYWNA SZKOŁA

Co przed nami? Jakie działania zaplanowaliśmy w ostatnim kwartale 2022 r.

- Współpraca z lokalnymi mediami.
Bardzo nam zależy, by tematykę i działania projektowe upowszechnić w jak najszerszym zakresie wśród społeczności lokalnej.
Prosimy o przesłanie informacji zwrotnej do 31.12.2022 r.:
czy w ostatnich 2 miesiącach pojawiła się jakaś wzmianka o Państwa udziale w projekcie Aktywna Szkoła w mediach lokalnych?
- Zapraszamy do grupy zamkniętej na Facebook'u dla uczestników projektu
Link do grupy:
<https://www.facebook.com/groups/1158715058282880>
- Opracowanie regulaminu konkursu działań aktywizujących (wrzesień – październik 2022 r.) i rozpoczęcie działania.
Link do dokumentacji: <https://swbf.org.pl/2022/konkurs-dzialania-aktywizujace-w-projekcie-aktywna-szkola-z-klimatem-i-zdrowa-atmosfera/>
- 26 października i 3 listopada zorganizowaliśmy spotkania dla uczestników projektu „Aktywna Szkoła”, których celem było omówienie następnego etapu, jakim są działania aktywizujące. Konkurs na działania aktywizujące jest organizowany w ramach projektu „Aktywna Szkoła z klimatem i zdrową atmosferą” (wniosek nr K1d/0589), finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021.
- Rozpoczęcie współpracy szkół z mentorkami_mentorami (grudzień 2022 – czerwiec 2023 r.).

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

MENTORING W PROJEKCIE AKTYWNA SZKOŁA

Na potrzeby organizacji działań aktywizujących zapewniamy szkołom (uczestniczącym w naszym projekcie) wsparcie merytoryczne w postaci mentoringu. O co w tym chodzi? Każda szkoła uczestnicząca w projekcie otrzyma średnio 13 godzin wsparcia ze strony mentorki lub mentora, wskazanego przez Organizatora.

Mentorka lub mentor będą:

- odpowiedzialni za proces motywacji, zaangażowania osób włączonych w przygotowanie i realizację działań aktywizujących,
- przewodzić i inspirować, dzielić się wiedzą i swoim doświadczeniem, by w jak najlepszy sposób wypełnić swoją rolę oraz zrealizować cele projektu,
- towarzyszyć w procesie tworzenia, planowania działań aktywizujących i ich realizacji,
- wspierać liderki i liderów działań aktywizujących.

Mentorka_mentor rozpozna twój potencjał i wzbudzi w tobie nadzieję na jego osiągnięcie.

Szkoły będą mogły kontaktować się z mentorką_mentorem od 1 grudnia 2022 r. do 31 maja 2023 r.

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

Każda ze szkół zrealizuje następujące 2 obowiązkowe działania aktywizujące (w terminie od 1 grudnia 2022 r. do 15 maja 2023 r.):

- Zorganizowanie i przeprowadzenie debaty w szkole poświęconej problemowi smogu i / lub zmianie klimatu połączonej z konsultacjami polityk publicznych.
- Stworzenie kodeksu z postulatami antysmogowymi i proklimatycznymi, który zostanie przekazany organowi prowadzącemu.

Dodatkowo każda szkoła wybierze i zrealizuje (w terminie od 1 grudnia 2022 r. do 15 maja 2023 r.) 2 dodatkowe działania spośród poniższej listy lub zaproponuje własne:

- Stworzenie wideoklipu przez uczennice_uczniów propagującego postawy proklimatyczne i/lub antysmogowe
- Konkurs plastyczny propagujący postawy proklimatyczne i antysmogowe
- Udział w sesji Rady Gminy/Miasta
- i przedstawienie postulatów środowiska
- szkolnego w obszarze ochrony środowiska
- Przemarsz przez miejscowość (np. plakaty, transparenty), aby zwrócić uwagę mieszkańców na problem smogu i zmiany klimatu
- Przeprowadzenie przez uczennice_uczniów wywiadu np. z przedstawicielem organu prowadzącego na temat smogu i zmiany klimatu
- Akcja sadzenia drzew/krzewów

Mentorka_mentor będą towarzyszyć Wam w tej drodze.

Na początku grudnia szkoły otrzymały maila z wszystkimi wskazówkami i kontaktem do mentorki_mentora.

Życzymy Wam, byście wykorzystali jak najlepiej ten czas współpracy !

Źródło informacji:

<https://swbf.org.pl/2022/mentoring-i-dzialania-aktywizujace-w-projekcie-aktywna-szkola>

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

5 GRUDNIA – MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ WOLONTARIUSZA

ZIEMIA POSZUKUJE WOLONTARIUSZY !

Z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza przypominamy kilka prostych zasad wolontariatu na rzecz naszej planety:

1. Nie śmieczę
2. Segreguję odpady
3. Oszczędzam wodę
4. Nie marnuję energii
5. Chronię środowisko
6. Dbam o moje najbliższe otoczenie
7. Jestem świadomą konsumentką_świadomym konsumentem.

Źródło informacji: social media Fundacja Nasza Ziemia

OSZCZĘDZANIE ENERGII W MIASTACH

Od 10 do 50% ciepła w gospodarstwach domowych ucieka przez okna. Rozwiązaniem nie musi być ich wymiana, ale specjalna powłoka, która zwiększy termoizolacyjność szyby.

Fizycy z Polskiej Akademii Nauk opracowali folie pokryte nanowarstwami tlenku cynku z domieszką glinu, które mogą zmniejszyć utratę ciepła nawet czterokrotnie.

Dzięki temu znacząco spadnie także wysokość rachunków za ogrzewanie. Nowe rozwiązanie ma być znacznie trwalsze i tańsze niż dostępne dziś na rynku folie.

Rozwiązanie jest efektem pracy zespołu, który w Instytucie Fizyki PAN prowadził badania w kierunku synergii parametrów termoizolacyjnych oraz zdecydowanie większej trwałości i przepuszczalności światła widzialnego, nawet bez stosowania atmosfery ochronnej. Na rynku są już dostępne szyby o bardzo wysokiej izolacji termicznej,

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

ale nie są całkowicie przezroczyste, a ich konstrukcja jest obciążona wadami, które mogą mieć wpływ na opłacalność takiej inwestycji. Tym bardziej że jest to także kosztowne rozwiązanie.

Wdrożenie rozwiązania będzie więc zależęć od zainteresowania ze strony producentów. Jeśli by się ono pojawiło, to czas potrzebny na uruchomienie produkcji wyniosłby zaledwie kilka miesięcy.

Według Allied Market Research światowy rynek energooszczędnych okien do 2027 roku wypracuje przychody sięgające ponad 29 mld dol. Dla porównania w 2019 roku wartość ta wynosiła nieco ponad 15,5 mld. dol. Średnioroczne tempo wzrostu utrzyma się na poziomie ponad 8%.

Źródło informacji:

<https://włączoszczędzanie.pl/polscy-naukowcy-opracowali-technologie-termoizolacyjnych-pokryc-do-szyb/?fbclid=IwAR1RGW0wB8ZjJU1Bi8Wz0IbEC8d5mwx6opGOEivbinEx1R3NEhBMz8AtpNw>
www.newseria.pl

ZAPROSZENIE – KONFERENCJA 15-16 GRUDNIA, forma online

Przekazujemy informację o ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Praw Człowieka „Kryzys Klimatyczny na Różnych Kontynentach”, która odbędzie się 15-16 grudnia 2022 r. w formie online.

Przez ostatnie dwa lata wydarzenie miało formę lokalną, ale dzięki zainteresowaniu w tym roku przybierze ono formę ogólnopolską!

Konferencja podzielona będzie na panele poświęcone poszczególnym regionom świata i ich indywidualnym wyzwaniom. Zmiany klimatyczne są jednym z bardziej, jeśli nie najbardziej,

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

palącym problemem współczesnego świata, który odciska swoje piętno także na kwestii praw człowieka - na różny sposób, zależnie od zakątka kuli ziemskiej.

Organizatorzy zapraszają do udziału nie tylko prawników i osoby studiujące na kierunkach prawniczych, ale także osoby, które interesuje problem kryzysu klimatycznego i jego wpływu na ludność świata. Podczas każdego z paneli będzie można zgłębić swoją wiedzę i zainteresować się innymi aspektami zmian klimatycznych.

Źródło informacji:

<https://www.facebook.com/events/1119397818701250/>

POLECAJKA KSIĄŻKOWA - RECEPTA NA LEPSZY KLIMAT

Recepta na lepszy klimat. Zdrowsze miasta dla chorującego świata – autorstwa Szymona Bujalskiego.

Przyznajmy to wprost: jako ludzkość zrobiliśmy wiele, by wywołać chorobę – zmianę klimatu. Książka *Recepta na lepszy klimat* nie jest jednak o tym, że nasz miejski organizm i tworzący go ludzie kierują się coraz szybciej na łożo śmierci. Przede wszystkim jest o tym, jak zmieniać ten organizm tak, by był zdrowszy, bardziej odporny i mniej zarażał. I byśmy korzyści z tego odczuli już teraz. Natychmiast.

Przykłady, że można działać w tym kierunku, znajdziemy również w Polsce. Wiele z nich w *Receptcie na lepszy klimat* zebrał Szymon Bujalski – dziennikarz z kilkunastoletnim doświadczeniem znany w mediach społecznościowych jako „dziennikarz dla klimatu”. Bujalski wiele stron zapisał doświadczeniami i opowieściami ludzi, którzy niczym białe krwinki walczą o to, by nie dać się chorobie i stworzyć zdrowsze miasta dla nas wszystkich. W swej premierowej książce pokazuje też, dlaczego tak bardzo potrzebujemy w nich natury, zrównoważonego transportu i czystego powietrza. A wszystko w oparciu nie tylko o naukową wiedzę i fakty, lecz także konkretne działania wdrażane w polskich miastach. W ten sposób

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

Bujalski udowadnia, że troska o nasze tu i teraz oraz troska o klimat nie są czymś przeciwstawnym. To historie o tym samym.

Spis treści:

WSTĘP Marcin Popkiewicz

WPROWADZENIE Na zdrowie

ROZDZIAŁ I Co za dużo, to niezdrowo

ROZDZIAŁ II Czym się strułeś, tym się nie lecz

ROZDZIAŁ III Co naturalne, to wzmocni

ROZDZIAŁ IV Lepiej zapobiegać niż leczyć!

PODSUMOWANIE Układ odpornościowy

Wywiad z Pawłem Jaworskim

Wywiad z Tomaszem Toszą

Wywiad z Marcinem Popkiewiczem

Przypisy

Powyższy opis pochodzi od Wydawcy.

Źródło informacji:

https://www.wysokizamek.com.pl/produkt,recepta-na-lepszy-klimat--zdrowsze-miasta-dla-chorujacego-swiata,177.html?fbclid=IwAR30q0bnoykw2SUbhpUR9_Hr-4KWi2wu3LYns3b7d7W4U5a5spfY8uiKpKE

SMOG W MIEŚCIE – PODCAST TOMASZA ROŻKA

Trochę faktów, ciekawostek, wpływie jakości powietrza na nasze życie.

Do posłuchania, polecamy!

Źródło informacji: <https://naukatolubie.pl/podcast/smog-w-miescie/>

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

PIERWSZA W POLSCE STREFA CZYSTEGO TRANSPORTU WPROWADZONA W KRAKOWIE

Krakowska Rada Miasta zdecydowała o powstaniu pierwszej w Polsce Strefy Czystego Transportu (SCT). Od 1 lipca 2024 r. po Krakowie nie będą mogły poruszać się najstarsze samochody z normą emisji EURO 1. Największa zmiana obowiązuje jednak od 1 lipca 2026 r. Wtedy z krakowskich ulic znikną wszystkie samochody niespełniające norm EURO3 dla samochodów benzynowych i EURO5 dla samochodów z silnikiem diesla.

Szczegóły, źródło informacji:

<https://smoglab.pl/strefa-czystego-transportu-przyjeta/>

SKUTKI BRUDNEGO POWIETRZA

Jakość powietrza w Europie z roku na rok jest coraz lepsza. Tym samym spada liczba przedwczesnych zgonów związanych z działaniem smogu. Wciąż jednak jest jeszcze do zrobienia. Analizy Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) pokazują, że Europejczycy w dalszym ciągu oddychają złej jakości powietrzem.

Pod koniec listopada [EEA opublikowała raport "Air quality in Europe 2022"](#), który opisuje stan jakości powietrza w Europie. Raport ten ocenia, jaki wpływ na zdrowie ma brudne powietrze oraz przedstawia źródła odpowiadające za stan jakości powietrza. (...)

Jak wynika z analizy EEA, jakość powietrza, którym oddychamy wciąż stanowi istotne zagrożenie dla zdrowia publicznego w państwach Unii Europejskiej. Oczywiście jaki jest to wpływ, czym to się dla nas kończy, powtarzać nie musimy. Warto tu zwrócić uwagę na to, że zanieczyszczenie powietrza szkodzi również różnorodności biologicznej (...).

Według szacunków EEA w 2020 roku co najmniej 238 tys. osób przedwcześnie zmarło z powodu zanieczyszczenia powietrza pyłami PM2,5. Zanieczyszczenie dwutlenkiem azotu

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

(NO₂) przyczyniło się do śmierci 49 tys. osób, a działanie ozonu do 24 tys. zgonów. Brudne powietrze wpływa na ogólny stan zdrowia, obciążając przy tym sektor opieki zdrowotnej. Brudne powietrze oznacza wiele chorób, które obniżają aktywność zawodową ludzi, prowadzą do inwalidztwa. NO₂ jest gazem, który podrażnia drogi oddechowe, stanowi poważny problem dla osób chorujących na astmę. Z kolei ozon może przyczyniać się do nasilenia chorób układu krążenia. Wdychanie tego gazu powoduje także senność, bóle głowy i znużenie oraz spadek ciśnienia tętniczego krwi. (...).

Za ponad połowę zanieczyszczeń powietrza odpowiada ogrzewanie.

Okazuje się, co zresztą widzimy na własnym podwórku, że głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ogrzewanie wszelkiego rodzaju budynków. Emisje szkodliwych pyłów związane są głównie ze spalaniem paliw stałych, zarówno w obiektach zbiorowych, jak i pojedynczych mieszkaniach. W 2020 roku sektor ten był odpowiedzialny za 44 proc. emisji PM10 i 58 proc. emisji PM2,5. Inne istotne źródła tych zanieczyszczeń to przemysł, transport drogowy i rolnictwo (...).

Władze UE starają się dokonać wszelkich działań, aby poprawić jakość powietrza. Jednym z programów jest Europejski Zielony Ład. To program, którego celem głównym jest odejście od paliw kopalnych ze względu na globalne ocieplenie. Jednak "Green Deal" ma na celu poprawę jakości powietrza i ściślejsze dostosowanie unijnych norm jakości powietrza do zaktualizowanych wytycznych WHO. Oprócz tego władze UE w maju 2021 roku przyjęły plan działania walki z zanieczyszczeniami powietrza. Wyżej wymieniony "Zero pollution action plan" oprócz celu czystego powietrza do połowy tego wieku zakłada także szybsze w realizacji kluczowe cele, do 2030 roku.

Kolejna istotna informacja: Wyniki badań opublikowane w "Nature Communications" wskazują, że rocznie z powodu smogu dochodzi do blisko miliona martwych urodzeń na świecie. Chodzi konkretnie o znajdujące się w powietrzu pyły zawieszone (PM2.5 i drobniejsze). W krajach o niskich i średnich dochodach zanieczyszczenia te odpowiadają za 40 proc. martwych urodzeń.

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

Naukowcy w opublikowanej niedawno publikacji podkreślają, że ich badanie nie wyjaśnia przyczyn zaobserwowanego związku. Nie wiemy więc dokładnie, w jaki sposób pyły zawieszone wpływają na tak dotkliwe problemy w życiu płodowym. Wskazano jednak kilka potencjalnych przyczyn, które mają oparcie w literaturze naukowej. “Po pierwsze, drobne cząstki pyłów z otoczenia mogą bezpośrednio przenikać przez barierę łożyskową. I powodować niedotlenienie lub problemy o podłożu immunologicznym. Może to prowadzić do nieodwracalnych uszkodzeń zarodka i do urodzenia martwego płodu” – czytamy w publikacji (...).

Źródło informacji:

<https://smoglab.pl/brudne-powietrze-w-europie-wciaz-zabija-ale-widac-przy-tym-pozytywne-zmiany/>

<https://smoglab.pl/tragiczna-cena-smogu-milion-martwych-uroden-rocznie/>

PROŚBA

W dalszym ciągu prosimy o wsparcie ☺

Chcielibyśmy z profilem Aktywnej Szkoły w mediach społecznościowych dotrzeć do społeczności szkolnej, uczennic, uczniów, nauczycieli, nauczycielek, rodziców, kadry administracyjnej ☺ ☺ ☺

Drodzy Państwo, przekażcie proszę poniższy link do profilu AS dalej.

Zaprośmy wspólnie tych, którzy jeszcze nie są z nami w social - do polubienia, obserwowania funpage’a projektu Aktywna Szkoła!

<https://www.facebook.com/Aktywna-szko%C5%82a-z-klimatem-i-zdrow%C4%85-atmosfer%C4%85-104626035483352>

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ